

lagt Stænderne, der i alt Væsentligt og med stor Stemmesleerhed bifaldt Sagen, gjorde, at man tillagde netop de Mænd, som i Sognet havde 32 Tønder Hartkorn, en betydelig Indflydelse. Men jeg har tillige tilkjendegivet, at dette i og for sig ikke var Væsentligt, men kun en Maade, hvorpaa man vilde gennemføre den Grundsatning, at den større Eiendom skulde faae en særdeles Udgang til at gjøre sig gjældende ved Spørgsmaalet om Udgifter, som fornemmeligt lignes paa Eiendommene, hvorfor man havde en historisk Grund, hvorfor man knyttede den til Eiendomme paa 32 Tdr. Hartkorn, som ogsaa medførte den Byrde at være Skolepatron, og hvorved man altsaa fik Mænd, som havde Kald til at arbejde i Communens Anliggender, og om hvem man ogsaa kunde vente baade en forsigtig og liberal Behandling, men under de nærværende Forhold vil jeg altsedes ikke holde paa disse 32 Tdr. Hartkorn, men jeg vil finde det ønskeligt, at man tillægger visse andre større Hartkornbesiddere en overveiende Indflydelse, f. Ex. alle Gaardmænd paa over 12 Tdr. Hartkorn, og forsaavidt der var en stor Mængde deraf, skulde det kun være 2 af denne Klasse, der valgtes. Jeg har heller ikke Noget imod, at visse Huusmænd, der have noget Hartkorn, kunde faae nogen Indflydelse paa de communale Beslutninger; men derimod finder jeg, at man skæder Friheden meget, ved at man svækker den Indflydelse, som for nærværende Tid alle Gaardmænd have paa de communale Beslutninger, ved at betage Fleerheden af disse Gaardmænd den fulde Stemme, som de hidtil have haft, og overlade noget over de halve Stemmer deels til de store Landeieendomsbesiddere, eller til dem, der af betydelige Industrieanlæg svare betydelige Afgifter, og derved tildeels til Folk, som slet ikke have noget Hartkorn og heller ikke have nogen Interesse for og Sympathier med dem, som udgjøre Kernen af Landbefolkningen. Naar blot det Princip, at den overveiende Indflydelse ikke tages fra Gaardmændene, fulgtes, vilde jeg end ikke have Meget imod, at de større Hartkornbesiddere Intet fik forud, og jeg kunde gjerne gaae ind paa en Lov i denne Retning, ikke som nogen i sig gavnlig Forandring, men, dersom jeg vidste, at der var en

Stemming for en Forandring i denne Retning, og at den ikke gif videre, kunde jeg endog være tilbøielig til i saa Henseende at tage Initiativet. Saaledes erkjender jeg ogsaa, at, hvad Amtsrådene angaaer, passer den Retlighed, som Sædegaardseierne have, ikke for de nærværende Forhold, og jeg vilde ønske, at man, istedetfor at have denne Klasse af Sædegaardseiere, der vælge og vælges til visse Pladser i Amtsrådene, havde en Klasse af de betydeligere Hartkornseiere, f. Ex. paa 16—20 Tdr. Hartkorn; men jeg vilde, om dette ikke kunde sættes igjennem, dog troe, at man vilde være nogenlunde betrygget for, at Sagerne i Amtsrådene kunde finde en god Afgjørelse, naar Valgene fremgik af Mænd, som vare udnevnte af Sogneforstanderskaberne. Jeg troer rigtignok, at det var langt bedre, at de større Hartkornseiere fik en særdeles Indflydelse paa Amtets Anliggender, som de have den største Interesse for og den bedste Tid til at gjøre sig bekendt med; men dog troer jeg, at det nylignævnte kunde være en taalelig Bei paa en anden Maade, skjøndt jeg ikke vil tage Initiativet dertil, hvorimod jeg anseer den Bei, som er foreslaaet i det foreslagte Udkast, for meget uhensigtsmæssig. Jeg troer, at den vil føre til Splid og Usamdrægtighed i Communerne, til at visse Individuer kunne skaffe sig betydelig Indflydelse paa den bestidelsesløse Klasse, der aldeles ingen Interesse har i de communale Anliggender, hvilket er en naturlig Følge af, at den ingen communale Byrder af mindste Betydning har at bære, og heller ingen Tid har at ofre paa de communale Forhold, og at saaledes Valget efter dette Udkast deels vil komme i deres Hænder, som vide at skaffe sig Indflydelse paa disse Personer, hvilket jo er meget let at skaffe sig, naar man vil bruge de dertil hørende Midler, og deels i enkelte formuende Personers Hænder, saasom Bestidene af store Industrieanlæg og af store Landeieendomme, hvorimod den Klasse vil blive fortrængt, som egentlig udgjør Kernen i Communen. Det var disse saa Bemærkninger, jeg vilde gjøre paa Sagens nærværende Trin, ikke fordi jeg jo efter alle Forholdenes Bessaffenhed anseer det for meget ubehageligt at indlade mig derpaa, men fordi